

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК СТАТЕЙ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ПОШУКИ ТА ВІДКРИТТЯ

22–23 жовтня 2020 року

II частина

TIME OF ART EDUCATION
COLLECTION OF ARTICLES VIII OF THE ALL-UKRAINIAN SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE
ART EDUCATION: SEARCH AND DISCOVERY

Харків 2020

УДК 37.032

ББК 85я43

Ч-24

Редакційна колегія

Фомін В.В. доктор педагогічних наук, доцент (гол. ред.)

Калашник М.П. – доктор мистецтвознавства, професор

Матвеева О.О. - доктор педагогічних наук, професор

Мартинюк Т.В. – доктор мистецтвознавства, професор

Полубоярина І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор

Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор

Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор

Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, професор

Перетяга Л.Є - доктор педагогічних наук, професор

Бурма А.В. канд.пед. наук, доцент

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Протокол № 7 від 19.11.2020р.

У II частині збірника статей представлені матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мистецька освіта: пошуки та відкриття»:.. Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

Ч-24 Час мистецької освіти «Мистецька освіта: пошуки та відкриття»: зб. статей VIII Всеукраїнської наук. - практ. конф., (22-23 жовтня, 2020) / заг. ред.В.В. Фомін– Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020, Ч-П. 169 с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал

Мова видання: українська, англійська

УДК 37.032

ББК 85я43

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2020

Владислава Гаврутенко
*Харківський національний
педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,
факультет мистецтв, кафедра дизайну.
магістр 2-го курсу, група БЗ-М*

ШРИФТ ЯК ОБ'ЄКТ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ

Науковий керівник – викладач кафедри дизайну О.В. Скоробогатова

***Анотація:** У цій статті розглядається роль шрифту, як невід'ємна частина сучасного дизайну.*

***Ключові слова:** дизайн, шрифт, типографіка*

***Abstract:** This article discusses the role of the letter integral part of modern design.*

***Keywords:** design, letter, typography.*

Постанова проблеми та її актуальність. Головний засіб комунікації й основний носій інформації про продукт — це шрифт на етикетці та упаковці. Оформлення тексту повинно бути естетичним й максимально до концепції дизайну. Також повинен бути добре читаним.

Типографіка це практично 95% графічного дизайну. Неправильне її використання може зруйнувати колірну гамму, зіпсувати вдало зібраний сайт або змусити людей припинити читати текст. Адже вони просто не зрозуміють написаного, через неграмотно вибраного шрифту. Влада типографіки здатна зробити логотип впізнаваним навіть якщо він застосовується з Helvetica Bold.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Близько 60% інформації сприймається зоровим аналізатором, а текст — один з головних інструментів для передачі візуальної інформації, і в сучасному світі недостатньо просто грамотно впорядкувати в ньому слова, він повинен бути легко читаним і більш прийнятним, а інформація повинна бути виділена так, щоб будь-яка людина змогла виділити думку, закладену автором.

Виклад основного матеріалу. Мова і писемність — невідмінні засоби спілкування людей. З їх допомогою можна передавати інформацію, як і на відстані, так і в часі. При цьому зміна інтонації в тексті може змінити сенс інформації, так само і в тексті—зміна графічного оформлення може посилювати чи послаблювати сенс.

Технічним засобом виконання тексту служить шрифт (нім. Schrift - лист).

Термін «шрифт» має кілька значень:

1. Конфігурація знаків, букв і цифр;
2. Сукупність знаків, букв і цифр певного стилю і розміру, що служить технічним засобом відтворення тексту;
3. Набір текстових знаків для набору, наприклад, букв для типографського наборів.

Дизайн шрифтів підпорядковується загальним для всіх видів образотворчого мистецтва законам і вимагає правильно застосовувати їх на практиці. Дуже важливо вміти поєднувати окремі пари літер, малюнок кожного знака, зовнішній вигляд текстових блоків, композиція сторінок. До шрифту, як до об'єкта дизайну, пред'являється ряд естетичних і функціональних вимог: читабельність всього текстового документа, розрізнення окремих символів і слів, впізнаваність букв. Шрифти постійно видозмінюються, відповідно до вимог часу і новими технологіями. У кожен період розвитку людства як в дзеркалі відбивається в еволюції шрифту: з'являються нові накреслення, нові стильові рішення.

Розберемо кілька інструментів для вираження посилання в веб дизайні:

Типографіка – це звід законів, правил та норм оформлення тексту, які засновані безпосередньо на вивчення та сприйняття набору читачем. Пізнання типографіки перетворюють текст в інструмент побудови композиції, роблять його з деякої точки зору живим, надають йому характер і здатність передати ідеї не тільки за допомогою змісту, а й за допомогою графіки. З його допомогою можливо об'єднати візуальну і текстову складову, що дозволить підвищити

I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

сприйняття для користувача, й уникнути помилок, які допускаються дизайнерами при створенні роботи.

Гарнітура – це шрифт або декілька шрифтів, що мають стилістичну єдність накреслення. Складається з набору знаків. Часто це поняття плутають з поняттям «шрифт», але ж шрифт – це певне накреслення знаків, в той час як гарнітура визначає загальне «сімейство» шрифтів.

Гарнітури розділяються на два види:

1. Антиква – шрифти, які мають зарубки.
2. Гротеск – шрифт який не має зарубок.

В проектах звісно можна використовувати обидва, потрібно лише дивитися по ситуації, дивлячись що на даний час актуальніше для вашого проекту

- Кегль – це висота букви, що містить нижні й верхні виносні елементи. Вимірюється в друкарських пунктах (позначається як pt). Наприклад, текст набраний 5 кеглем, буде дорівнює 5 pt по висоті.

- Кернинг – відстань між буквами. Підбір різних інтервалів між різними парами конкретних букв для збільшення зручності читання - основна суть кернинга

- Міжрядкові – міжрядковий інтервал. Відстань між базовими лініями сусідніх рядків.

Ширина і насиченість шрифту. За ступенем насиченості розрізняють тонкий, нормальний, напівжирний, жирний й свержирний шрифти. Шрифт може надати тексту різну значущість: від делікатного нагадування, до агресивного залучення уваги. Найуніверсальніший – нормальний, найменше схильний до впливу оптичних спотворень й ідеальний для читання. На упаковці косметики та парфумерії можна побачити тонкі шрифти, вони легкі, витончені та приємні для очей.

Для виділення інформації використовують напівжирний і жирні накреслення. Моментальний відгук споживача викликають свержирні шрифти, зазвичай вони використовуються в дизайні рекламних наклейок та банерів.

Також шрифти відрізняються в залежності від ширини символу, виділяють: широкі, нормальні і вузькі. Наприклад, Europe Extended – понад широкий, Pragmatic a Book нормальної ширини а Reform a Grotesk Medium - свехвузький.

Вузькі шрифти складно прочитати, букви ніби знаходять одна на іншу. Але їх можна вмістити там, де нормальний шрифт не поміститься. Найчастіше їх застосовують на етикетках або упаковках, для того що б вмістити всю необхідну інформацію.

Чим ширше шрифт, тим важливіше здається текст, написаний ним. Як правило його довше читати, але під гострим кутом і русі так і шрифти читаються швидше. Такі шрифти активно застосовуються на рекламних бігбордах, вивісках супермаркетів, в політичній агітації.

Для зміни контрастності шрифту підсилюють відмінності основних і додаткових елементів. Збільшення контрастності підвищує барвистість тексту, але значно знижу його читабельність.

Контрастні шрифти витончені, і елегантні. Тексти з їх використанням нагадують листи написані рукою. Як приклад тексту з високою контрастністю – Diet Didot. Але шрифти з високою контрастністю не підходять для ділових документів, або друк книг, для таких випадків використовують шрифти, як наприклад - Таhoma. Для додання шрифтів динамічності елементи букв відхиляються від вертикального або горизонтального положення. Прояв її відбивається в нахилі осі, закінчення штрихів і формі перекладин. Динамічні шрифти часто використовуються в назві брендів. Так шрифт Din PT - статичний і упорядкований. До динамічних шрифтів відносять - Venetian. А шрифт Diana відрізняється максимальною динамікою.

Висновки. Різноманітність шрифтів і їх варіацій відкриває масу можливостей в розробці етикетці й упаковки, вони відрізняються гостротою кутів і геометрією, висотою заголовних букв щодо малих, можуть бути відкритими або закритими, похилими або курсивними – дозволяючи найкращим чином налагодити контакт з покупцем й представити торгову марку

**I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ
ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ**

Список використаних джерел

1. Адамов Е.Б. и др. Художественное конструирование и оформление книги. М. 1971
2. Герчук Ю. Художественная структура книги. М. 1984
3. Золотарев, Д.А. Дизайн печатных изданий в интерактивной среде: автореф. дис. канд. иск. наук. Екатеринбург, 2012.
4. Ткалич С.К., Ушкова Н.В. Професійна підготовка дизайнерів на основі знань про різноманітність етнохудожньої спадщини в умовах глобалізації та конвергенції. Чихольд, Я. Новая типографика. Руководство для современного дизайнера; пер. с нем. Л. Якубсона. М., 2001.
5. Чихольд Я. Облик книги: Избранные статьи о книжном оформлении. (пер. с нем.). М. 1980

ЗМІСТ

**I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ
ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ**

Аліна Карпенко

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЛПРИЗМ»: КОЛО ОСНОВНИХ
ТЕРМІНІВ 3

Лариса Давидович

ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА..... 8

Марина Ткаченко

Аліна Карпенко

ЛПРИЗМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСЕННОЇ ТРАДИЦІЇ ЯК МЕНТАЛЬНА
ОЗНАКА..... 14

Альона Лекарева

ВЕРСТКА КНИГИ У ПОЛІГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ..... 19

Діана Дегтяр

ГЛОБАЛІЗМ ТА ПОСТІНДУСТРІАЛЬНЕ СУСПІЛЬСТВО, ЇХ РОЛЬ У
СФЕРІ РОЗВИТКУ ДИЗАЙН ІНДУСТРІЇ 24

Владислава Гаврутенко

ШРИФТ ЯК ОБ'ЄКТ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ 30

**II СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ І
ЗА КОРДОНОМ**

Валентина Кузьмічова

Богдан Нехайчук

ДЕЯКІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ В ЦЕНТРИ
УДОСКОНАЛЕННЯ ВОКАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА ОПЕРНИХ СПІВАКІВ
ПРИ МІЛАНСЬКОМУ ОПЕРНОМУ ТЕАТРИ «LASCALA» 35

Анастасія Сенютіч

МОДА 50-ТИХ РОКІВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА МОДУ СУЧАСНОСТІ..... 41